

Od Autora

W ciągu blisko 40 lat, jakie minęły od pierwszych prób spopularyzowania ewolucyjnych wyjaśnień zachowań człowieka, przestały one być obiektem zacieklego ataku humanistów, a nawet stały się elementem akademickiego wykładu i wiedzy potocznej. Z jednej strony każdego zwolennika tych wyjaśnień musi to cieszyć, z drugiej pozostaje nostalgia za czasami, gdy ewolucjonistyczne sympatie mogły być poczytywane za przejaw nonkonformizmu. Współcześnie nie musimy uzasadniać sensu odwoływania się do koncepcji ewolucyjnych, możemy jednak spotkać się z bardziej subtelną krytyką, np. z zarzutem, że koncepcje te stwarzają podstawę do uprawiania tylko stosunkowo płytkiej psychologii. Rzeczywiście, trudno nie zgodzić się z tym poglądem, skoro programowo psychologia ewolucyjna ogranicza zainteresowania do tych właściwości procesów psychicznych, które mogą stanowić rozwiązanie problemów adaptacyjnych w ewolucyjnym znaczeniu tego pojęcia. Mam nadzieję, że lektura niniejszej pracy pokaże, że poziom analizy inspirowanej koncepcjami z zakresu biologii ewolucyjnej nie jest jednak aż tak płytki, jak mogłoby się wydawać, gdy patrzymy na psychologię ewolucyjną przez pryzmat często pojawiającego się w publikacjach z tego obszaru pojęcia sukcesu reprodukcyjnego.

Pracy nad książką naukową towarzyszy refleksja na temat przebiegu własnej kariery i osób, które miały na nią decydujący wpływ, zwłaszcza jeśli tematyką tej książki jest współpraca i altruizm. Szczególne wyrazy wdzięczności należą się moim nauczycielom, prof. dr. hab. Janowi Matysiakowi i prof. dr. hab. Wojciechowi Pisuli. Dziękuję Im za pomoc, na którą zawsze mogłem liczyć, nie tylko na gruncie pracy naukowej.